

tionale organer, stående over de enkelte stater. I den betænkning, som Forfatningskommissionen af 1946 afgav i januar 1953, henvistes som eksempel til det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, og i det materiale, der forelå for kommissionen henvistes desuden til andre af de planer vedrørende den europæiske integration, som da var fremme, specielt til det europæiske forsvarsfællesskab, som var udformet i en traktat af 26. maj 1952, og til de indledte forhandlinger om en europæisk landbrugsordning administreret af overstatslige organer.²⁹

På baggrund af den forfatningsretlige udvikling i andre europæiske lande fandtes det ønskeligt, at også den danske grundlov åbnede adgang til, hvad der kaldtes »afgivelse af suverænitæt til mellemfolkelige organisationer«. Uden en sådan adgang i kraft af en generel grundlovsbestemmelse måtte man i et givet tilfælde, hvor Danmarks tiltrædelse af en organisation af denne nye type fandtes ønskelig, vedtage en speciel grundlovsændring, hvilket på grund af de usædvanligt strenge krav til grundlovsændring ville være ensbetydende med, at man selv med bred politisk tilslutning ikke altid kunne være sikker på at få forslaget gennemført. På den anden side erkendtes det, at sådanne ordninger kunne være af vidtrækkende og indgribende betydning. Almindeligt flertal i folketinget kunne derfor ikke være tilstrækkeligt. Derfor udformedes den særlige regel om fem sjettedels flertal af samtlige Folketingets medlemmer – et krav der i streghed overgår selv de fleste landes krav til forfatningsændring – eller subsidiært folkeafstemning.³⁰

På denne baggrund er der intet holdepunkt for den påstand, der undertiden er fremsat, at Danmarks indtræden i Det europæiske Fællesskab ville ligge uden for det, der var forudsat ved grundlovsrevisionen i 1953. Det var netop ordninger af denne art man havde for øje, og meningen var at lette Danmarks tilslutning til sådanne organisationer.³¹

Herefter vil de enkelte i § 20 opstillede betingelser kunne undersøges.

»Beføjelser, som efter denne grundlov tilkommer rigets myndigheder.« Af reglens tilblivelseshistorie fremgår, at der ikke i dette udtryk ligger nogen begrænsning – udover den, at beføjelser, der ikke tilkommer rigets myndighe-

der, naturligvis ikke kan overdrages. I forfatningskommissionens bemærkninger til forslaget udtales:

»ved rigets myndigheder forstås såvel den lovgivende som den udøvende og dømmende myndighed. Det vil næppe være muligt at foretage en snævrere afgrænsning, da det ikke med sikkerhed kan forudsiges, hvilke former det mellemfolkelige samarbejde vil antage i fremtiden.³²

Det er utvivlsomt, at reglen også sigter til beføjelser, der i henhold til gældende lov udøves af kommunale organer som led i disses selvstyre, eller af de færøske hjemmestyremyndigheder. »Rigets myndigheder« har med andre ord ikke samme betydning som »Rigsmyndighederne« i loven af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre. Det tager sigte på nationale myndigheder i modsætning til internationale og ikke på centrale myndigheder i modsætning til lokale.³³

«. . . i nærmere bestemt omfang«. Meningen med dette led i grundlovsbestemmelsen er, at der ikke ganske generelt skal kunne ske en overdragelse f.eks. af al lovgivningsmagt, al udøvende magt etc., men at den pågældende lov skal fastsætte det omfang, hvori overdragelsen sker. Så meget mindre ville det være muligt at overdrage alle de beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder og dermed ophæve Danmark som selvstændig stat.³⁴ Derudover ligger der imidlertid ikke nogen kvantitativ begrænsning i udtrykket, og der er intet holdepunkt for at fortolke ordene som indeholdende et krav om, at overdragelsen kun må ske i begrænset, dvs. ringe omfang eller på mindre væsentlige områder. Hverken ordlyden eller tilblivelseshistorien giver holdepunkt for en sådan indskrænkende fortolkning. Den nye § 93, der efter Stortingets vedtagelse den 8. marts 1962 er indføjet i den norske grundlov for at åbne mulighed for Norges optagelse i Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, benytter ordene »på et sagligt begrænset område«, det vil sige på et område, der afgrænses under hensyn til det saglige indhold af, eller den saglige genstand for, de beslutninger der kan træffes af de internationale organer. Den danske regel har i så henseende ganske samme mening.

Spørgsmålet er dernæst, hvorvidt traktaten om Det Europæiske Økonomiske Fællesskab